

Godišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija za 2023.

Igor Milinović, mag. oec.

Godišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija po prvi puta popunjavaju se u eurima (i centima). U nastavku članka detaljnije se pojašnjava predaja godišnjih financijskih izvještaja neprofitnih organizacija u FINA-u za 2023. godinu.

1. Tko je obveznik sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja

Godišnje financijske izvještaje sastavljaju sve neprofitne organizacije (osim određenih iznimaka koje ćemo pojasniti u nastavku).

Propisi temeljem kojih se sastavljaju financijski izvještaji neprofitnih organizacija su:

- Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Nar. nov., br. 121/14 i 114/22—u nastavku teksta: Zakon),
- Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Nar. nov., br. 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja neprofitnih organizacija bitna je i *Uputa za izradu i predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca* (u nastavku teksta Uputa), koja se donosi za svaku godinu i koja se može preuzeti na mrežnim stranicama Ministarstva financija.

Ovisno o vrijednosti imovine i visini prihoda, neprofitne organizacije predaju u FINA-u sljedeće financijske izvještaje:

- obveznici dvojnog knjigovodstva predaju: Obrazac BIL-NPF i Izvještaj o prihodima i rashodima: Obrazac: PR-RAS-NPF;
- obveznici jednostavnog knjigovodstva predaju Obrazac: G-PR-IZ-NPF;
- neprofitne organizacije koje tijekom poslovne godine nisu imale niti jedan poslovni događaj, niti u poslovnim knjigama nisu imale podatke o imovini i obvezama predaju Obrazac: IZJAVA-NPF.

2. Rok i način predaje financijskih izvještaja

Prema čl. 10. st. 2. i čl. 12. st. 7. *Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija*, financijski izvještaji predaju se u FINA-u za poslovnu godinu u roku od 60 dana od isteka izvještajnog razdoblja.

ističemo...

Dakle, neprofitne organizacije predaju u FINA-u **godišnje financijske izvještaje za 2023. godinu najkasnije do 29. veljače 2024.**

FINA nakon navedenog roka neće zaprimati financijske izvještaje. Financijske izvještaje na propisanim obrascima moguće je predati FINA-i:

- u elektroničkom obliku s ugrađenim kontrolama, koji su dostupni na internetskoj stranici Ministarstva financija i FINA-e, ili
- putem papirnatih obrazaca.

Prema Uputi, uz elektroničku verziju obrasca predaje se i ispis Referentne stranice koju potpisuje zakonski zastupnik odnosno osobe ovlaštene za zastupanje. Zbog pogrešaka koje su moguće pri ručnom unosu podataka iz papirnatih obrazaca u bazu FINA-e, preporuka je, kad je to moguće, predavati izvještaj u elektroničkom obliku. Financijski izvještaj u elektroničkom obliku popunjava se isključivo pomoću računala i predaje FINA-i u e-obliku na CD-u ili USB-u odnosno u e-obliku putem Interneta.

3. Podnošenje financijskih izvještaja za neprofitne organizacije koje imaju podružnice

Neprofitne organizacije koje imaju podružnice koje nemaju svoju pravnu osobnost (nemaju svoj matični broj i OIB) podnose jedan financijski izvještaj na razini pravne osobe. Dakle, podružnice (organizacijski dijelovi neprofitne organizacije) bez pravne osobnosti ne podnose financijske izvještaje FINA-i.

4. Vjerske zajednice

Sukladno čl. 2. st. 3. Zakona, vjerske zajednice izuzete su od obveze sastavljanja i predaje financijskih izvještaja. Međutim, neprofitne organizacije kojima je osnivač vjerska zajednica obveznici su sastavljanja i predaje financijskih izvještaja FINA-i.

5. Političke stranke

Sukladno čl. 2. st. 2. Zakona, odredbe toga Zakona primjenjuju se na političke stranke vezano na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija, ali se na političke stranke NE primjenjuju odredbe o sastavljanju i predaji financijskih izvještaja. Dakle, političke stranke ne predaju godišnje financijske izvještaje FINA-i.

6. Ustanove

Ustanove kojima su osnivači fizičke i pravne osobe, a temeljni cilj njihovog osnivanja i djelovanja je stjecanje dobiti, NE predaju financijske izvještaje za neprofitne organizacije, već vode računovodstvo i predaju financijske izvještaje za poduzetnike.

7. Predaja financijskih izvještaja neprofitnih organizacija koje vode jednostavno knjigovodstvo

7.1. Koje neprofitne organizacije mogu voditi jednostavno knjigovodstvo

Prema odredbama Zakona, neprofitna organizacija koja ima vrijednost imovine uzastopno u prethodne tri godine manju od 30.526,25 eura na razini godine i godišnje prihode uzastopno u prethodne tri godine manje od 30.526,25 eura na razini godine, nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva i sastavljanja te predaje financijskih izvještaja.

Ako neprofitna organizacija ispunjava navedene uvjete i želi voditi jednostavno knjigovodstvo, zakonski zastupnik neprofitne organizacije dužan je donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela. Ta Odluka mora se donijeti u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok neprofitna organizacija zadovoljava navedene uvjete, odnosno do opoziva.

Navedena odluka se ne dostavlja niti jednom tijelu, već se arhivira kod neprofitne organizacije.

Neprofitna organizacija koja prelazi na vođenje jednostavnog knjigovodstva, obavještava o tome Ministarstvo financija putem Obrascu: RNO-P (Obrazac Promjene u registru neprofitnih organizacija). Obrazac je moguće preuzeti na internetskim stranicama Ministarstva financija i to na sljedeći način: mfin.gov.hr ⇒ Neprofitne organizacije ⇒ Registar neprofitnih organizacija ⇒ 1. Za promjene: Obrazac: RNO-P. Obrazac se može preuzeti u Excel-u.

7.2. Poslovne knjige kod jednostavnog knjigovodstva

Vođenje jednostavnog knjigovodstva i primjene novčanog računovodstvenog načela propisane su od članka 52. do članka 57. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Neprofitna organizacija koja primjenjuje vođenje jednostavnog knjigovodstva i novčanog računovodstvenog načela, obvezna je voditi sljedeće poslovne knjige:

- 1) Knjigu blagajne,
- 2) Knjigu primitaka i izdataka,
- 3) Knjigu ulaznih računa,
- 4) Knjigu izlaznih računa i
- 5) Popis dugotrajne nefinancijske imovine.

Osim navedenih poslovnih knjiga neprofitna organizacija može voditi druge knjige i pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.

Detaljnije o vođenju jednostavnog knjigovodstva možete pročitati u članku „Vođenje jednostavnog knjigovodstva kod neprofitnih organizacija“ koji je objavljen u RiPup-u br. 7/2021.

7.3. Što predaje neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo

Neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo mora predati *Godišnji financijski izvještaj primitaka i izdataka* tj. Obrazac: G-PR-IZ-NPF. Navedeni obrazac za 2023. godinu predaje se u FINA-u najkasnije do 29. veljače 2024. **Iznosi u obrascu iskazuju se u eurima (i centima).**

ističemo...

Stoga, u Izvještaju o primicima i izdacima svi iznosi upisuju se u eurima i centima, a iznosi koji se odnose na prethodnu godinu (2022.) iskazuju se u eurima i centima tako da se preračunaju primjenom fiksnog tečaja konverzije (1 euro = 7,53450 kn), a zaokruživanje se vrši u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja. Rezultat se zaokružuje na dvije decimale na temelju treće decimale.

Neprofitna organizacija koja je obvezni vođenja jednostavnog knjigovodstva u zaglavlju **Referentne stranice** na pitanje: „obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva“ odgovara (NE). Potrebno je označiti i razdoblje za koje se izvještaj sastavlja odabirom razdoblja 2023-12 u polju „Oznaka razdoblja“.

Tijekom godine neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo nema obvezu predavati nikakve druge financijske izvještaje. Međutim, neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo mora za 2023. sastaviti i bilješke ali se one nikome NE predaju već se samo arhiviraju u neprofitnoj organizaciji.

8. Predaja financijskih izvještaja neprofitnih organizacija koje vode dvojno knjigovodstvo

Godišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija koje vode dvojno knjigovodstvo su:

- Bilanca: Obrazac BIL-NPF;
- Izvještaj o prihodima i rashodima: Obrazac: PR-RAS-NPF;
- Bilješke.

U navedenim godišnjim financijskim izvještajima iznosi se popunjavanju u eurima (i centima).

ističemo...

Stoga, u Bilanci i u Izvještaju o prihodima i rashodima svi iznosi upisuju se u eurima i centima, a iznosi koji se odnose na prethodnu godinu (2022.) iskazuju se u eurima i centima tako da se preračunaju primjenom fiksnog tečaja konverzije (1 euro = 7,53450 kn), a zaokruživanje se vrši u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja. Rezultat se zaokružuje na dvije decimale na temelju treće decimale.

U nastavku dajemo određene napomene vezane uz sastavljanje pojedinih godišnjih financijskih izvještaja.

U Obrascu PR-RAS-NPF (Izveštaj o prihodima i rashodima):

- ne mogu biti istodobno popunjeni AOP 149 Višak prihoda i AOP 150 Manjak prihoda;
- ne mogu biti istodobno popunjeni AOP 151 Višak prihoda–preneseni i AOP 152 Manjak prihoda–preneseni;
- ne mogu biti istodobno popunjeni AOP 154 Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju i AOP 155 Manjak prihoda za pokriva u sljedećem razdoblju;
- od AOP 164 do AOP 169 traži se iskazivanje vrijednosti ostvarenih investicija u novu dugotrajnu imovinu. U navedene pozicije iskazuju se ulaganja (prometi) u dugotrajnu imovinu tijekom 2023., a ne stanja;
- porez na dobit iskazuje u retku AOP 153–Obveze porezana dobit.
- u redak AOP 162 upisuje se broj fizičkih osoba koje volontiraju sukladno Zakonu o volonterstvu (Nar. nov., broj 58/07, 22/13 i 84/21), a u redak AOP 163 upisuje se ukupan broj sati volontiranja svih fizičkih osoba koje su u poslovnoj godini volontirale sukladno Zakonu o volonterstvu.
- popunjavaju se svi stupci, stupac 4–Ostvareno prethodne godine i stupac 5–ostvareno u izvještajnom razdoblju. Iznimno, stupac 4–Ostvareno prethodne godine, ne popunjava: neprofitna organizacija koja je osnovana tijekom 2023. godine, neprofitna organizacija koja je u 2023. godini prešla s jednostavnog na dvojno knjigovodstvo, pravna osoba koja je tijekom 2023. godine prešla iz proračunskog na računovodstvo.

U Obrascu BIL-NPF vrijednost aktive mora biti jednaka vrijednosti pasive. Također, u Obrascu BIL-NPF ne mogu biti istodobno popunjeni AOP 199 Višak prihoda i AOP 200 Manjak prihoda.

Neprofitna organizacija u zaglavlju **Referentne stranice** označava da je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva odgovorom na pitanje: „obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva“ (DA). Potrebno je označiti i razdoblje za koje se izvještaj sastavlja odabirom razdoblja 2023-12 u polju „Oznaka razdoblja“.

Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje. Bilješke mogu biti opisne, brojučane ili kombinirane. Označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose.

Obvezne Bilješke uz Bilancu jesu:

- pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku...);
- pregled stanja i rokova dospijea dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najmova (leasing).

U Bilješkama uz Izveštaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Bilješke se obvezno izrađuju uz godišnje financijske izvještaje, ali se **NE predaju u FINA-u** već se arhiviraju kod neprofitne organizacije.

Također, u Bilješkama je važno je obrazložiti eventualno postojanje razlika između rezultata koji je utvrđen s 31. prosinca 2022. godine i iskazan u stupcu „Ostvareno prethodne godine“ i onog iskazanog u stupcu „Ostvareno u izvještajnom razdoblju“ kao rezultat koji je u 2023. prenesen iz 2022. godine. Naime, uslijed specifičnih poslovnih događaja tijekom 2023. godine provedena je korekcija viška/manjka prenesenog s 31. prosinca 2022. i u tim slučajevima višak/manjak koji je prenesen s 31. prosinca 2022. i iskazan u Izvještaju o prihodima i rashodima za 2022. godinu, ali i u Bilanci na 31. prosinca 2022. godine nije identičan višku/manjku koji se iskazuje na AOP oznakama Obrasca: PR-RAS-NPF za 2023. godinu. To su primjerice slučajevi:

- 1) povrata sredstava na teret rezultata npr. u veljači 2023. godine po zahtjevu donatora jer su se sredstva koristila nenamjenski ili
- 2) ispravak pogrešnih knjiženja iz 2023. ili ranijih godina npr. korisnik je dva puta evidentirao isti račun.

Primjer – Ispravak krivo evidentiranog prihoda iz prethodne godine

Pogrešno knjiženje prihoda se ispravlja preko računa rezultata poslovanja odnosno računa podskupine 52, kao i naknadni utvrđeni rashodi kao što je primjerice račun koji se odnosi na prethodno razdoblje a nije bio knjižen u prethodnom razdoblju.

Pretpostavimo da je udruga dobila u 2022. godini donaciju povezanu s izvršenjem ugovorenog projekta. Donacija je evidentirana te godine kao odgođeni prihod u cjelokupnom primjenom iznosu. U 2022. godini greškom nije evidentirano u prihode iznos od 20.000,00 eura koji se odnosi na troškove koji su nastali u toj godini vezano uz izvršenje projekta, tj. u tom iznosu nisu smanjeni odgođeni prihodi. Stoga, u 2023. godini proknjiženo je smanjenje iznosa na kontu odgođenih prihoda te smanjenje prenesenog manjka.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Ispravak prihoda koji nije evidentiran u prethodnom razdoblju			
	Odgođeno priznavanje prihoda	20.000,00	2922	
	Manjak prihoda	20.000,00		5222

Dakle, udruga je 31. prosinca 2022. iskazala manjak kojeg je prenijela u 2023. godinu u iznosu od 100.000 eura, dok je u 2023. godini u stupcu „Ostvareno u izvještajnom razdoblju“ iskazala da prenosi manjak iz 2022. godine u iznosu od 80.000,00 eura (prikazano u isječku iz Obrasca: PR-RAS-NPF u nastavku).

TELEFON ZA KONZULTACIJE
Ponedjeljkom i četvrtkom
 od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
 od 8.30 do 13.00 sati.

01/48 36 046 i 01/49 21 739

Isječak iz Obrasca: PR-RAS-NPF:

	VIŠAK PRIHODA (AOP 001-148)		115.000
	MANJAK PRIHODA (AOP 148-001)	300.000	
5221	Višak prihoda – preneseni	200.000	
5222	Manjak prihoda – preneseni		80.000
	Obveze poreza na dobit po obračunu		
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (AOP 149+151-150-152-153)		35.000
	Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (AOP 150+152-149-151+153)	100.000	

8.1. Zaključna knjiženja i utvrđivanje rezultata u sustavu dvojnog knjigovodstva

Na kraju godine svi računi razreda 3 – *Prihodi* i razreda 4 – *Rashodi* se zatvaraju.

Zatvaranje razreda 3 i 4 i utvrđivanje rezultata obavlja se preko sljedećih računa:

- 3911 Raspored prihoda;
- 4911 Raspored rashoda;
- 5211 Obračun prihoda i rashoda;
- 5221 Višak prihoda ili 5222 Manjak prihoda.

Knjiženje zatvaranja razreda 3 i 4 i utvrđivanje rezultata obavlja se na sljedeći način:

31 – 37 (računi prihoda)		3911 Raspored prihoda	
(1) X		(3) X	X (1)

41 – 47 (računi rashoda)		4911 Raspored rashoda	
	X (2)	(2) X	X (4)

Ako su prihodi veći od rashoda – višak prihoda:

5211 – Obračun prihoda i rashoda		5221 – Višak prihoda	
(4) X			
(5) Saldo X	X (3)		X (5)

ili ako su rashodi veći od prihoda – manjak prihoda:

5211 – Obračun prihoda i rashoda		5222 – Manjak prihoda	
(4) X	X (3)	(5a) X	
	Saldo X (5a)		

Objašnjene knjiženja:

(1) Zatvaranje svih računa prihoda i prijenos na račun raspored prihoda.

(2) Zatvaranje svih računa rashoda i prijenos na račun rasporeda rashoda.

(3) Prijenos ukupnog iznosa prihoda tekućeg razdoblja na račun obračuna prihoda i rashoda.

(4) Prijenos ukupnog iznosa rashoda tekućeg razdoblja na račun obračuna prihoda i rashoda.

(5) *Ako su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda, višak prihoda upisuje se na dugovnu stranu računa 5211 i na potražnu stranu računa 5221.*

Napomena: ako postoji saldo na računu 5222 Manjak prihoda (iz prethodnih razdoblja), onda se s viškom prihoda tekućeg razdoblja prvo pokriva taj manjak, tj. višak prihoda tekućeg razdoblja knjiži se na račun 5222 i to najviše do salda manjka prihoda a eventualna razlika evidentira se na računu 5221 Višak prihoda.

ili

(5a) Ako su ukupni rashodi veći od ukupnih prihoda, manjak prihoda upisuje se na potražnu stranu računa 5211 i na dugovnu stranu računa 5222.

Napomena: ako postoji saldo na računu 5221 Višak prihoda (iz prethodnih razdoblja), onda se s manjkom prihoda tekućeg razdoblja prvo umanjuje taj višak, tj. manjak prihoda tekućeg razdoblja knjiži se na račun 5221 i to najviše do salda viška prihoda a eventualna razlika evidentira se na računu 5222 Manjak prihoda.

Navedenu shemu zaključnih knjiženja i utvrđivanja rezultata pojašnjavamo na primjerima u nastavku teksta.

Primjer 1.- Utvrđivanje rezultata udruge koja je u tekućem razdoblju ostvarila višak prihoda:

Udruge je na dan 31.12.2023. godine u glavnoj knjizi imala evidentirane sljedeće

a) prihode:

- račun 3211 Članarine: 50.000,00 eura
- račun 3512 Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave: 20.000,00 eura
- račun 3621 Prihodi od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine: 4.000,00 eura
- račun 3631 Otpis obveza: 1.000,00 eura

b) rashode:

- račun 4222 Naknade troškova službenih putovanja: 8.000,00 eura
- račun 4253 Usluge promidžbe i informiranja: 20.000,00 eura
- račun 4255 Zakupnine i najamnine: 30.000,00 eura
- račun 4311 Amortizacija: 3.000,00 eura.

- 1) Provedeno je knjiženje zatvaranja svih računa prihoda u ukupnom iznosu 75.000,00 eura i prijenos na račun rasporeda prihoda.
- 2) Provedeno je knjiženje zatvaranja svih računa rashoda u ukupnom iznosu 61.000,00 eura i prijenos na račun rasporeda rashoda.
- 3) Evidentiran je prijenos ukupnih prihoda u iznosu 75.000,00 eura s računa rasporeda prihoda na račun obračuna prihoda i rashoda.
- 4) Evidentiran je prijenos ukupnih rashoda u iznosu 61.000,00 eura s računa rasporeda rashoda na račun obračuna prihoda i rashoda.
- 5) Višak prihoda u iznosu 14.000,00 eura (75.000,00 – 61.000,00) prenesen je s računa obračuna prihoda i rashoda na račun višak prihoda.

TELEFON ZA KONZULTACIJE

Ponedjeljkom i četvrtkom

od 11.00 do 15.30 sati,

utorkom, srijedom i petkom

od 8.30 do 13.00 sati.

01/48 36 046 i 01/49 21 739

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Zatvaranje računa prihoda			
	Članarine	50.000,00	3211	
	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	20.000,00	3512	
	Prihodi od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine	4.000,00	3621	
	Otpis obveza	1.000,00	3631	
	Raspored prihoda	75.000,00		3911
2.	Zatvaranje računa rashoda			
	Naknade troškova službenih putovanja	8.000,00		4222
	Usluge promidžbe i informiranja	20.000,00		4253
	Zakupnine i najamnine	30.000,00		4255
	Amortizacija	3.000,00		4311
	Raspored prihoda	61.000,00	4911	
3.	Prijenos ukupnih prihoda na račun obračuna prihoda i rashoda			
	Raspored prihoda	75.000,00	3911	
	Obračun prihoda i rashoda	75.000,00		5211
4.	Prijenos ukupnih rashoda na račun obračuna prihoda i rashoda			
	Raspored rashoda	61.000,00		4911
	Obračun prihoda i rashoda	61.000,00	5211	
5.	Prijenos viška prihoda			
	Obračun prihoda i rashoda	14.000,00	5211	
	Višak prihoda	14.000,00		5221

Primjer 2.- Utvrđivanje rezultata udruge koja je u tekućem razdoblju ostvarila manjak prihoda:

Podaci isti kao iz primjera 1. osim što udruga u glavnoj knjizi na dan 31.12.2023. ima još evidentirane i rashode na računu *4614 Ugovorene kazne i ostale naknade šteta* u iznosu 15.000,00 eura. Udruga je ostvarila u 2023. godini manjak prihoda u iznosu 1.000,00 eura (ukupni rashodi 76.000,00 eura – ukupni prihodi 75.000,00 eura).

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Zatvaranje računa prihoda			
	Članarine	50.000,00	3211	
	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	20.000,00	3512	
	Prihodi od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine	4.000,00	3621	
	Otpis obveza	1.000,00	3631	
	Raspored prihoda	75.000,00		3911

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
2.	Zatvaranje računa rashoda			
	Naknade troškova službenih putovanja	8.000,00		4222
	Usluge promidžbe i informiranja	20.000,00		4253
	Zakupnine i najamnine	30.000,00		4255
	Amortizacija	3.000,00		4311
	Ugovorene kazne i ostale naknade	15.000,00		4614
	Raspored prihoda	76.000,00	4911	
3.	Prijenos ukupnih prihoda na račun obračuna prihoda i rashoda			
	Raspored prihoda	75.000,00	3911	
	Obračun prihoda i rashoda	75.000,00		5211
4.	Prijenos ukupnih rashoda na račun obračuna prihoda i rashoda			
	Raspored rashoda	76.000,00		4911
	Obračun prihoda i rashoda	76.000,00	5211	
5.	Prijenos manjka prihoda			
	Obračun prihoda i rashoda	1.000,00		5211
	Manjak prihoda	1.000,00	5222	

8.2. Treba li se donositi Odluku o raspodjeli ostvarenog viška prihoda

Ostvarivanje viška prihoda poslovanja nije cilj osnivanja i rada neprofitne organizacije (pa tako i udruge). Ne postoje zakonske zapreke da neprofitna organizacija ostvari višak prihoda obavljanjem svoje neprofitne ili profitne (gospodarske) djelatnosti. Višak prihoda se prema pozitivnim propisima za neprofitne organizacije ne smije koristiti za stjecanje dobiti njezinih članova ili trećih osoba (osnivačima), već se ostvareni višak prihoda treba koristiti isključivo za obavljanje i unapređivanje ciljeva njenog osnivanja.

Prema odredbama članku 50. i 57. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu stanja viška prihoda iskazuju se na računima podskupine 522 – Višak/manjak prihoda, a utvrđuju se na kraju godine prebijanjem računa viška i manjka prihoda. Istodobno se na računu 522 ne mogu iskazivati i višak i manjak prihoda, a u Obrascu PR-RAS-NPF iskazuje se ili višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju na AOP 154 ili manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju na AOP 155. Sukladno tome ostvareni višak prihoda utvrđen za tekuću godinu mora pokriti eventualni preneseni manjak iz prethodne godine.

Raspoređivati se može samo višak prihoda iskazan na AOP 154 Obrasca PR-RAS-NPF.

Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, a niti navedenim Pravilnikom nije propisano kako neprofitna organizacija može i za koje namjene koristiti ostvareni višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

Smatramo da neprofitna organizacija ipak može za određivanje namjene korištenja ostvarenog viška prihoda donijeti odluku o rasporedu tog viška. Takva Odluka se donosi na skupštini. Odluka se donosi u 2024. godini za ostvareni višak prihoda do kraja 2023. godine. Donošenje odluke o rasporedu viška prihoda **nije obavezno**.

Ostvareni višak prihoda neprofitna organizacija može koristiti samo za:

- pokriće manjka prihoda prenesenog iz prethodne godine,
- pokriće rashoda tekuće poslovne godine,

- nabavu dugotrajne nefinancijske imovine (za investicije),
- namjensko rezerviranje sredstava (za buduće investicije, za nove aktivnosti i slično).

Ako neprofitna organizacija višak prihoda želi koristiti za pokriće manjka prihoda prenesenog iz prethodne godine (konkretno prenesen iz 2023. godine) nije potrebno donositi odluku o takvoj raspodjeli jer korištenje prihoda za navedenu namjenu je ostvareno knjigovodstvenim postupkom prebijanja stanja na računima podskupine 522 već na kraju 2023. godine.

Isto tako ne treba se donijeti odluka niti u slučaju ako se višak prihoda želi koristiti za pokriće rashod poslovanja tekuće poslovne godine (konkretno 2024. godine). Kod korištenja viška prihoda za pokriće rashoda tekuće poslovne godine važno je znati da se preneseni višak prihoda (iz 2023. godine) ne iskazuje ponovno kao prihod tekuće godine i da se rashodi tekuće godine ne iskazuju na teret prenesenog viška prihoda. Preneseni višak prihoda (iz 2023. godine) i dalje se iskazuje na računu 5221 – Višak prihoda – preneseni, a rashodi tekuće godine na računima razreda 4 – Rashodi. Sučeljavanjem prihoda i rashoda tekuće godine redovnom knjigovodstvenom metodom utvrđuje se financijski rezultata nove poslovne godine, te se prebijanjem financijskih rezultata utvrđuje financijski rezultata za prijenos u slijedeću poslovnu godinu.

Donošenje odluke o korištenju sredstava viška prihoda (iz 2023. godine) za pokriće rashoda tekuće godine, može se samo formalno opravdati korištenje viška prihoda za tu namjenu.

Za korištenje viška prihoda iz prethodne godine (konkretno 2023. godine) ta nabavu dugotrajne nefinancijske imovine u tekućoj 2024. godini potrebno je donijeti odluku o raspodjeli viška prihoda za tu namjenu.

Isto tako odluku treba donijeti i ako se želi višak prihoda (ili njegov dio) koristiti za namjenska rezerviranja sredstava za buduća investicijska ulaganja, za nove aktivnosti i slično.

U propisanom računskom planu za neprofitno knjigovodstvo nisu propisani računi za evidentiranje raspodjele viška prihoda za investiranje ili rezerviranje sredstava. Predlažemo da se za evidentiranje odlukom raspoređenih sredstava otvore analitički računi u odjeljku računa 5221 – Višak prihoda, npr.:

- račun 52210 za ukupni višak prihoda raspoloživ u budućem razdoblju, te se raspoređeni višak prihoda prenosi na
- račun 52211 – Višak prihoda za investicije ili na
- račun 52212 – Višak prihoda za rezerviranje, itd.

Kod evidentiranja viška prihoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine postavlja se pitanje evidentiranja iskorištenih sredstava u trajne izvore vlasništva. Ako neprofitna organizacija nabavi dugotrajnu imovinu koja se ne amortizira (npr. u zemljište, muzejsku i arhivsku građu, umjetnička djela i slično) trebala bi u trenutku takve nabave provesti knjiženje 52211/511.

Kod nabave dugotrajne nefinancijske imovine koja se amortizira korišten iznos viška prihoda ne treba prenijeti u trajne izvore vlasništva jer će se iz tog viška u narednim godinama indirektno pokrивati trošak amortizacije.

8.3. Priznavanje prihoda i rashoda u EU projektima

U Računskom planu posebno su naznačeni računi koji se koriste za evidentiranje prihoda i rashoda povezanih sa sredstvima koja se ostvare iz EU fondova, odnosno koje neprofitne organizacije prosljeđuje drugim neprofitnim organizacijama, a čiji izvor su EU fondovi. Na prihodnoj strani **ovi su računi klasificirani u okviru skupine računa 35–Prihodi od donacija**, i to:

- u podskupini 351 odjeljcima 3513 – Prihodi od donacija iz državnog proračuna za EU projekte i 3514 – Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za EU projekte
- u podskupini 352 odjeljku 3522 – Prihodi od institucija i tijela EU
- u podskupini 353 odjeljku 3532 – Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba za EU projekte
- u podskupini 355 odjeljku 3552 – Ostali prihodi od donacija za EU projekte.

Također su klasificirani u okviru skupine **37 – Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija** i to u podskupini 371 odjeljku 3713 – Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte i odjeljku 3714 – Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte.

Dakle, ako neprofitna organizacija preko primjerice Ureda za udruge, Središnjeg državnog ureda za šport, Ministarstva kulture ili nekog drugog ministarstva ostvari sredstva iz EU fonda evidentira ih na odjeljku 3513 – Prihodi od donacija iz državnog proračuna za EU projekte. Međutim, ako izravno ostvari sredstva iz posebnih programa Europske unije, koristi odjeljak 3522 – Prihodi od institucija i tijela EU.

Međutim, ako se ostvare **sredstva iz posebnih programa EU** i to izravno (ne preko državnih tijela), ista se prate analitički na **računima podskupini 352 – Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, odnosno odjeljku 3521–Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija**.

Na rashodnoj strani koriste se računi klasificirani u okviru skupine računa **45 – Donacije** i to u podskupini 451 odjeljku 4513 – Tekuće donacije iz EU sredstava i u podskupini 452 odjeljku 4522 – Kapitalne donacije iz EU sredstava, odnosno **47 – Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija** i to u podskupini 471 odjeljcima 4713 – Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte i 4714 – Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte.

U slučajevima kada neprofitna organizacija ima partnere na EU projektu kojima onda transferira dio tih EU sredstva, evidentira na rashodovnoj strani jedan od ovih računa: 4513 – Tekuće donacije iz EU sredstava, odnosno 4522 – Kapitalne donacije iz EU sredstava ili ako je riječ o povezanoj neprofitnoj organizaciji 4713 – Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte ili 4714 – Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte.

Ključno pitanje koje se postavlja nije vezano isključivo uz račune koji se koriste za evidenciju poslovnih događaja i transakcija u provedbi EU projekata, već uz način priznavanja prihoda i rashoda povezanih uz provedbu EU projekata. Već je istaknuto da se u evidencijama na prihodnoj strani najvećim dijelom koriste računi donacija. Sukladno članku 26. stavku 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, **nerecipročni prihodi** su prihodi po posebnim propisima, **donacije**, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi, a priznaju se u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su **raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju**, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje.

Donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe

ugovorenih programa (projekata i aktivnosti). Donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima upotrebe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja. Rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Dakle, ako neprofitna organizacija provodi projekte EU, ostvarena sredstva po toj osnovi, odnosno donaciju povezanu s izvršenjem ugovorenog projekata priznaje u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenog projekata. Nastali rashodi za provedbu ugovorenog projekta knjiže se prema vrsti troška na račune razreda 4 – Rashodi i obvezu na odjeljak 2425 ili 2426 – Obveza prema dobavljačima u zemlji/u inozemstvu.

ističemo...

Navedeno znači da se prihodi od donacija za EU projekte (iskazani na vrstama računima koje smo prethodno naveli) ne mogu priznati ako sredstva nisu naplaćena u izvještajnom razdoblju, odnosno do trenutka predočavanja financijskih izvještaja, bez obzira na to jesu li nastali rashodi.

S druge strane, rashodi u EU projektu se iskazuju po nastanku događaja, neovisno o tome hoće li to dovesti do iskazivanja manjka prihoda u financijskim izvještajima za izvještajno razdoblje.

Tako primjerice, plaća za rad voditelja EU projekta u siječnju tekuće godine, rashod je siječnja tekuće godine, jer se sukladno obračunskom računovodstvenom načelu, rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju i neovisno o naplati prihoda iz EU projekta.¹

9. Plaćanje poreza na dobit kod neprofitnih organizacija koje obavljaju gospodarsku djelatnost

Uz osnovnu djelatnost, neprofitna organizacija može obavljati i gospodarsku djelatnost ako je to propisano **statutom**, a sukladno posebnim propisima kojima se uređuju uvjeti za obavljanje te vrste djelatnosti.

Tako je Zakonom o udrugama (Nar. nov., br. 74/14, 70/17, 98/19 i 151/22) propisano da gospodarske djelatnosti **udruga** može obavljati pored djelatnosti kojima se ostvaruju njezini ciljevi utvrđeni **statutom**, ali ih ne smije obavljati radi stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe. Ako u obavljanju gospodarske djelatnosti udruga ostvari višak prihoda nad rashodima, on se mora sukladno statutu udruge koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih statutom.

U slučaju da neprofitna organizacija obavlja gospodarsku djelatnost može postati obveznikom plaćanja poreza na dobit ako bi neoporezivanjem te djelatnosti stekla neopravdane povlastice na tržištu. Da bi se odredilo je li neprofitna organizacija obveznik plaćanja poreza na dobit po osnovu obavljanja gospodarske djelatnosti, potrebno je utvrditi:

- dovodi li neoporezivanje do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu,
- obavlja li se ta djelatnost samostalno,
- obavlja li se ta djelatnost trajno i

- obavlja li se ta djelatnost radi ostvarivanja dobiti ili drugih gospodarsveno procjenjivih koristi.

Ako neprofitna organizacija uz gospodarsku djelatnost ima i **prihode od neprofitne djelatnosti** (članarine, donacije, pokloni), za taj dio prihoda i pozitivne razlike između prihoda i rashoda, **nije obveznik plaćanja poreza na dobit**.

U slučaju kada neprofitna organizacija počne obavljati gospodarsku djelatnost za koju postoji obveza plaćanja poreza na dobit dužna je tu činjenicu prijaviti u **roku 8 dana od dana početka obavljanja djelatnosti**² putem Obrasca Prijava činjenica bitnih za oporezivanje.

Obrazac se može preuzeti s mrežnih stranica Porezne uprave.

Neprofitna organizacija koja je obveznik plaćanja poreza na dobit, može plaćati porez na dobit na jedan od tri sljedeća načina:

- 1) prema **računovodstvenom načelu** (po tzv. „redovnom“ postupku)–porez se utvrđuje na osnovicu koja je razlika prihoda i rashoda, uvećana i umanjena prema odredbama Zakona o porezu na dobit. Porez se utvrđuje putem Obrasca PD;
- 2) prema **novčanom načelu**–porezni obveznik koji u prethodnom poreznom razdoblju nije ostvario prihode veće od 1.000.000,00 eura može poreznu osnovicu utvrditi prema novčanom načelu. Porez na dobit po novčanom načelu utvrđuje se putem Obrasca PD-NN.
- 3) prema **paušalnom načelu**. Paušalno plaćanje poreza na dobit propisano je čl. 5.b Zakona o porezu na i čl. 11.a Pravilnika o porezu na dobit. Uvjet da bi neprofitna organizacija mogla plaćati porez na dobit u paušalnom iznosu je da u prethodnom poreznom razdoblju **nije** po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti ostvarili **prihode veće od 1.000.000,00 eura**.

Neprofitne organizacije NE mogu plaćati porez na dobit u paušalnom iznosu ako obavljaju **samo** gospodarsku djelatnost po osnovi koje su obveznici poreza na dobit ili po osnovi te gospodarske djelatnosti ostvaruju **više od 50% ukupnih prihoda**. Porez na dobit u paušalnom iznosu mogu plaćati neprofitne organizacije koje vode jednostavno knjigovodstvo kao i one koje vode dvojno knjigovodstvo. Porez na dobit prema paušalnom načelu utvrđuje se putem Obrasca PD-PO.

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva, a istovremeno obavlja neprofitnu djelatnost i gospodarsku djelatnost za koju plaća porez na dobit (prema Obrascu PD ili Obrascu PD-NN), za knjiženje poslovnih promjena upotrebljava **kontni plan za neprofitne organizacije** i prati poslovne događaje unutar propisanih poslovnih knjiga neprofitnog računovodstva. Dakle, neprofitna i gospodarska djelatnost evidentiraju se u **jednoj jedinstvenog glavnoj knjizi**.

U obvezu predaje godišnjih financijskih izvještaja u FINA-u, neprofitna organizacija koja je obveznik podnošenja godišnje prijave poreza na dobit, Poreznoj upravi predaje Obrazac PD, Izvještaj o prihodima i rashodima (Obrazac PR-RAS-NPF), Račun dobiti i gubitka (Obrazac PD-DOP), Bilancu (Obrazac BIL-NPF) i bruto bilancu.

Više o vođenju knjigovodstva kod neprofitnih organizacija koje plaćaju porez na dobit možete pročitati u RiPup-u br. 11/2021 u članku: „Računovodstvo neprofitne organizacije koja vodi dvojno knjigovodstvo i plaća porez na dobit“.

9.1. Što predaje neprofitna organizacija koja obavlja samo gospodarsku djelatnost

U skladu s čl. 4. st. 3. Zakona o računovodstvu, neprofitna organizacija koja je obveznik poreza na dobit za svoju **cjelokupnu dje-**

² Čl. 2. st. 7. Zakona o porezu na dobit.

¹ Poglavlje „Priznavanje prihoda i rashoda u EU projektima“ u cijelosti je preuzeto iz RiPup-a br. 6/2020, članak „Polugodišnji financijski izvještaj za neprofitne organizacije“, autorica Ivana Jakir Bajo.

latnost sukladno propisima kojima se uređuju porezi, obvezna je primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu, osim odredbi kojima se uređuje konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja (članak 23.), revizija godišnjih financijskih izvještaja (članak 20), godišnje izvješće (članak 21.) i javna objava (članak 30.). Izmjenom čl. 13. st. 1. Pravilnika o načinu vođenja registra godišnjih financijskih izvještaja te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća propisano je da neprofitna organizacija koja **ostvaruje prihode isključivo iz gospodarske djelatnosti, FINA-i dostavlja bilancu, račun dobiti i gubitka i dodatne podatke za statističke i druge potrebe, sukladno članku 32. Zakona o računovodstvu.** Navedeno znači da je neprofitna organizacija upisana u Registar neprofitnih organizacija koja ostvaruje prihode isključivo iz gospodarske djelatnosti, osim računovodstva po propisima za neprofitne organizacije, obvezna voditi i računovodstvo za poduzetnike te **osim financijskih izvještaja za neprofitne organizacije, sastaviti i predati i navedene financijske izvještaje za poduzetnike.**³

10. Izjava o neaktivnosti

Prema članku 28. stavku 5. *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*, neprofitna organizacija koja tijekom poslovne godine nije imala niti jedan poslovni događaj, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i obvezama, dužna je dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu.

Poslovnim događajem smatra se bilo koji trošak ili prihod kojeg je neprofitna organizacija imala tijekom godine. Primjerice, ako je neprofitna organizacija tijekom godine imala samo troškove vezane uz vođenja računa u banci (provizija banke), takva neprofitna organizacija NE može dati izjavu o neaktivnosti. Također, ako je neprofitna organizacija imala tijekom godine određeni iznos novca na žiro računu ili u blagajni NE može dati izjavu o neaktivnosti.

Izjava o neaktivnosti sastavlja se na Obrascu: IZJAVA-NPF.

Izjava se može preuzeti na mrežnim stranicama ministarstva financija: mfin.gov.hr ➔ Neprofitne organizacije ➔ Financijsko izvještavanje ➔ [Izjava o neaktivnosti](#)

Primjer popunjavanja Izjave o neaktivnosti:

Obrazac: IZJAVA-NPF

IZJAVA O NEAKTIVNOSTI

za godinu 2023.

Naziv obveznika:	Udruga dobrih ljudi		
Poštanski broj:	10.000	Mjesto:	Zagreb
Adresa sjedišta:	Ilica 543		

RNO broj:	82147	Matični broj:	12.098.881	OIB:	48.223.170.414
Šifra djelatnosti:	9.133	Šifra grada/općine:	133	Šifra županije:	21

Sukladno članku 28. stavku 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN, br. 121/14)
POD KAZNENOM I MATERIJALNOM ODGOVORNOSTU IZJAVLJUJEMO:

Tijekom poslovne godine nismo imali poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama iskazane podatke o imovini i obvezama.

Potpis zakonskog zastupnika

Zakonski zastupnik:	Pero Perić
Datum:	23.2.2024.
Osoba za kontakt:	Pero Perić
Telefon:	01/2552233
Telefax:	01/2552234
Adresa e-pošte:	info@udrugadobrihljudi.hr

Izjavu o neaktivnosti za 2023. godinu neprofitna organizacija dostavlja se do 29. veljače 2024. na sljedeću adresu:

Ministarstvo financija
Služba za neprofitno računovodstvo i izvještavanje
Katančićeva 5,
10000 Zagreb

Vjerodostojan podatak o pravovremenoj predaji Izjave o neaktivnosti je pečat pošte ili ovjera djelatnika Ministarstva financija kod osobne predaje. Predaja Izjave o neaktivnosti nakon 1. ožujka 2024. vratit će se pošiljaocu odnosno donosiocu.

Neprofitne organizacije koje su obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva, a u 2023. godini nisu bile aktivne te će predati za tu godinu Izjavu o neaktivnosti, nisu bile niti obvezne tijekom 2023. godine sastavljati polugodišnje financijske izvještaje koje se predaju u FINA-u.

Neprofitne organizacije koje ne zadovoljavaju uvjete da bi dale izjavu o neaktivnosti, morat će FINA-i dostaviti propisane godišnje financijske izvještaje (koje financijske izvještaje dostavljaju ovisi o tome vodi li neprofitna organizacija jednostavno ili dvojno knjigovodstvo).

11. Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Sukladno čl. 32. Zakona, financijski izvještaji neprofitne organizacije koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod od 398.168,43 eura do uključivo 1.327.228,08 eura podliježu revizijskom uvidu koji se obavlja sukladno revizijskim propisima.

Financijski izvještaji neprofitne organizacije koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod iznad 1.327.228,08 eura podliježu reviziji koja se obavlja sukladno revizijskim propisima.

Navedene neprofitne organizacije dužne su do 30. lipnja tekuće godine objaviti na svojim mrežnim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu. Dakle, dužne su revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za 2023. godinu objaviti do 30 lipnja 2024.

Objava revizorskog izvješća o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu ne odnosi se na sindikate i udruge poslodavaca. Sindikati i udruge poslodavaca dužni su do 30. lipnja tekuće godine dostaviti Ministarstvu financija revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu. Sindikati i udruge poslodavaca mogu dostaviti revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu zainteresiranim stranama ako se time ne narušava njihovo slobodno i neovisno djelovanje.

12. Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola za 2023. kod neprofitnih organizacija

Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Nar. nov., br. 119/15 i 134/22—u nastavku teksta: Pravilnik) propisuje, između ostalog, i način provođenja samoprocjene funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola neprofitne organizacije. Samoprocjena provodi se popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola (u nastavku teksta: Upitnik) koji je sastavni dio toga Pravilnika.

Odredbe Pravilnika odnose se na cjelokupnu djelatnost neprofitne organizacije, uključujući i gospodarsku djelatnost.

12.1. Koje neprofitne organizacije moraju popunjavati Upitnik

Upitnik moraju popunjavati samo neprofitne organizacije koje su **obveznici vođenja dvojnog knjigovodstva**.

Dakle, Upitnik **NE popunjavaju neprofitne organizacije** koje vode **jednostavno knjigovodstvo**.

Također, Upitnik NE popunjavaju neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo, a koje su zadovoljile zakonske uvjete da mogu voditi jednostavno knjigovodstvo, ali NISU donijele Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva.

Zakonski zastupnik neprofitne organizacije obavezan je za svaku poslovnu godinu provesti samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola. Kao što smo već naveli, samoprocjena provodi se popunjavanjem *Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola* koji je

sastavni dio Pravilnika. Navedeni Upitnik u Word formatu možete preuzeti na internetskim stranicama Ministarstva financija: mf.in.gov.hr ➔ **Neprofitne organizacije** ➔ **Institucionalni okvir** ➔ **Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola**.

Upitnik sadržava 35 pitanja. Sva pitanja u Upitniku moraju biti odgovorena upisivanjem oznake „X“ u odgovarajući stupac: N/P, DA, NE ili DJELOMIČNO. Ako pitanje nije primjenjivo na obveznika oznaka „X“ stavlja se u stupac N/P.

Primjerice, prvo pitanje odnosi na to je su li godišnji program rada i financijski plan usvojeni do 31. prosinca – ako je odgovor potvrđen oznaka „X“ upisala bi se u stupac DA, i to na sljedeći način:

R. br.	Pitanje	Odgovor			
		N/P	DA	NE	Djelomično
1.	Godišnji program rada i financijski plan usvojeni su do 31. prosinca		X		

Na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava kojoj je cilj potvrda da se sredstva koriste zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav financijskog upravljanja i kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno.

12.2. Kome se predaje Upitnik

Upitnik se NE predaje niti jednoj instituciji. Zakonski zastupnik je, nakon popunjavanja Upitnika, dužan IZVIJESTITI najviše tijelo neprofitne organizacije (npr. skupštinu udruge), odnosno tijelo koje je temeljem statuta neprofitne organizacije za to ovlašteno, o provedenoj samoprocjeni, što najviše tijelo neprofitne organizacije, odnosno tijelo koje je temeljem statuta za to ovlašteno, prima na znanje (dakle ne usvaja navedeni dokument već samo prima na znanje).

Iznimno, neprofitna organizacija koja ostvaruje sredstva iz javnih izvora, uključujući i sredstva državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezna je NA ZAHTEJEV nadležnog tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno drugog nadležnog tijela javne vlasti, dostaviti tom tijelu dokaz o provedenoj samoprocjeni funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola. Nadležnim tijelom smatra se davatelj sredstava iz javnih izvora.

12.3. Do kada se mora popuniti Upitnik

Upitnik se popunjava nakon što prođe poslovna godina. Upitnika se popunjava najkasnije u roku od 30 dana od roka predviđenog za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu. To znači da se za 2023. godinu mora popuniti Upitnik najkasnije do 1. travnja 2024.

Upitnik ostaje kod neprofitne organizacije kojeg je dužna čuvati najmanje 7 godina od završetka godine na koju se Upitnik odnosi.

12.4. Tko mora sastaviti akcijski plan

Zakonski zastupnik neprofitne organizacije koja u godini za koju se provodi samoprocjena funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola, **ostvaruje prihode u iznosu 398.168,43 eura ili višem iznosu**, sastavlja akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola **ako na sva pitanja iz Upitnika nije dan potvrđen odgovor**. Dakle, neprofitna organizacija koja ima prihode manje od 398.168,43 eura NE mora raditi akcijski plan.

Akcijski plan sadrži pitanja na koja je dan negativan ili djelomično potvrđen odgovor, aktivnosti koje je potrebno poduzeti za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola, a koje će dovesti do otklanjanja manjkavosti koje su utjecale na davanje negativnog ili

djelomično potvrdnog odgovora te podatke o osobama odgovornim za poduzimanje aktivnosti.

Akcijski plan mora se donijeti do 1. travnja 2024. na temelju odgovora iz Uputnika za 2023. godinu.

Akcijski plan ostaju kod neprofitne organizacije koja ga je dužna čuvati najmanje 7 godina od završetka godine na koju se Uputnik odnosi.

13. Knjigovodstvene evidencije kod neprofitnih organizacija na prijelazu godine u procesu prelaska na euro kao službene valute u RH

Zbog uvođenja eura od 1.1.2023. kao službene valute u RH, Ministarstvo financija je dana 13. veljače 2023. dalo uputu (Klasa: 007-01/23-01/2, Ur. broj: 513-05-03-23-1) pod nazivom „Knjigovodstvene evidencije neprofitnih organizacija na prijelazu godine u procesu prelaska na euro kao službene valute u Republici Hrvatskoj“.

S obzirom da se u uputi na detaljan način prikazuju knjigovodstvene evidencije zbog uvođenja eura, navedene uputu prenosimo u cijelosti u nastavku.

1. Prijenos zaključnih stanja 31.12.2022. u početno stanje 1.1.2023.

Sukladno članku 70., stavku 4. Zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 57/22 i 88/22; dalje u tekstu: Zakon o uvođenju eura) razlike do kojih će doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu s računovodstvenim standardom odnosno u skladu sa zakonima i podzakonskim propisima kojima se uređuje ovo područje. Vežano uz sustav neprofitnog računovodstva navedeno pretpostavlja primjenu pravila u skladu s člancima 7. i 9. stavkom 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 121/14 i 114/22) i Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20; dalje u tekstu: Pravilnik) kojima se uređuje ovo područje.

Početna stanja na računima u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama na dan 1.1.2023. iskazuju se u eurima, a izračunat će se konverzijom iznosa zaključnih stanja računa glavne knjige i analitičkih evidencija izraženih u kunama na dan 31.12.2022., a prema fiksnom tečaju konverzije i pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno Zakonu o uvođenju eura.

Ako zbog pravila zaokruživanja kod preračunavanja zaključnih stanja u kunama na dan 31.12.2022. u početna stanja u eurima na dan 1.1.2023. nastane razlika između ukupne vrijednosti imovine (aktive) te ukupne vrijednosti obveza i vlastitih izvora (pasive) ta će se razlika iskazati na teret iii u korist vlastitih izvora u početnoj bilanci na dan 1.1.2023.

U bilješkama uz financijske izvještaje za 2023. godinu potrebno je navesti i obrazložiti razlike između ukupne vrijednosti imovine te ukupne vrijednosti obveza i vlastitih izvora u bilanci na dan 1.1.2023. uslijed preračunavanja kuna u euro iskazan na teret iii u korist vlastitih izvora.

U bilješkama uz financijske izvještaje za 2023. godinu potrebno je naznačiti koliki je iznos razlike između ukupne vrijednosti imovine te ukupne vrijednosti obveza i vlastitih izvora u bilanci na dan 1.1.2023. nastao uslijed preračunavanja kuna u euro iskazan na teret iii u korist vlastitih izvora.

2. Usklađivanje razlika između analitičkih evidencija i sintetičkih evidencija zbog preračunavanja iznosa u eure i uspostavljene bilančne ravnoteže

A) Neprofitne organizacije u sustavu dvojnog knjigovodstva

Sintetički računi glavne knjige moraju biti kontinuirano usklađeni s podacima iz analitičkih evidencija koje ih razrađuju. Međutim kod prijenosa zaključnih stanja s 31.12.2022. u početna stanja 1.1.2023. zbog preračunavanja vrijednosti iz kuna u euro i pravila zaokruživanja na dvije decimale, moguće je da u početnim stanjima na dan 1.1.2023. dođe do razlike između zbroja pojedinačnih podataka iz analitičkog knjigovodstva sa sintetičkim podatkom iz glavne knjige prenesenim u početno stanje 1.1.2023. U takvim slučajevima, podatke na sintetičkim i analitičkim računima treba uskladiti kako bi se razlike zbog preračunavanja i zaokruživanja eliminirale.

Kod usklađivanja sintetičke i analitičkih evidencija, odnosno eliminiranja razlika nastalih zbog preračunavanja kune u euro treba voditi računa o bilančnoj ravnoteži.

Primjer – Lovачka udruga „Slavuj“ vodi analitičku evidenciju naplate lovnih dozvola. Na 31.12.2022. stanje potraživanja u analitičkom knjigovodstvu po dužnicima je sljedeće:

R. br.	Kupac	Iznos
1.	LU Vepar	144,29 kn
2.	Pero Perić	264,53 kn
3.	Savez lovnih udruga	532,25 kn
4.	HLU Potok	156,00 kn
5.	LU Zec	125,99 kn
6.	Ante Antić	23,20 kn
7.	Zajednica lovočuvara	1.253,25 kn
	Ukupno stanje na 31.12.	2.499,51 kn

Ukupna zbrojena vrijednost potraživanja prema svim obveznicima plaćanja lovnih dozvola na 31.12.2022. iznosi 2.499,51 kn.

Iz analitičkih evidencija zbroj pojedinačnih vrijednosti potraživanja prenosi se na karticu potraživanja za lovne dozvole u glavnoj knjizi Lovачka udruga „Slavuj“. Dakle, u glavnoj knjizi na 31.12.2022. stanje potraživanja za lovne dozvole iznosi 2.499,51 kn. S obzirom na to da je od 1.1.2023. godine euro nova službena valuta u Republici Hrvatskoj, početna stanja na računima u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama na dan 1.1.2023. potrebno je izraziti u eurima.

R. br.	Kupac	Iznos	Iznos
1.	LU Vepar	144,29 kn	19,15 €
2.	Pero Perić	264,53 kn	35,11 €
3.	Savez lovnih udruga	532,25 kn	70,64 €
4.	HLU Potok	156,00 kn	20,70 €
5.	LU Zec	125,99 kn	16,72 €
6.	Ante Antić	23,20 kn	3,08 €
7.	Zajednica lovočuvara	1.253,25 kn	166,33 €
	Ukupno	2.499,51	331,73 €
		2.499,51/7,53450 =331,74 €	331,73€ =SUM (1:7)

RAČUN	OPIS	STANJE NA 31.12.2022. Usklađena analitika i sintetika (KUNE)	STANJE NA 1.1.2023. Preinjeeto sa sintetičkog računa Glavne knjige (EURO)	STANJE NA 1.1.2023. Preinjeeto s analitičkih kartica (EURO)	RAZLIKA 1.1.2023. između sintetike i analitike (EURO)
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
16	Potraživanja za prihode poslovanja	2.499,51	331,74	331,73	0,01
	VLASTITI IZVORI				
522	Višak/manjak prihoda	2.499,51	331,74	331,73	0,01

Nakon konverzije kune u euro, 1.1.2023. pojedinačna potraživanja po svakom obvezniku u analitičkim evidencijama iskazana su u eurima te takva zbrojena u eurima ukupno iznose 331,73 eura (stupac 5). Međutim, stanje potraživanja iskazano na sintetičkom računu u glavnoj knjizi 1.1.2023. preneseno je u iznosu od 331,74 eura (stupac 4), odnosno za 0,01 euro (stupac 6) je veće od zbrojenih pojedinačnih analitički iskazanih potraživanja zbog provedene konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje.

Radi usklađivanja sintetike i analitike, a poštujući pri tome pravila bilančne ravnoteže, u početnom stanju na računima potraživanja potrebno je provesti korekciju zbog razlike u preračunavanju i zaokruživanju te navedenu razliku u iznosu od 0,01 euro evidentirati u sintetici smanjenjem stanja na skupinama računa 16 *Potraživanja za prihode poslovanja* u aktivi bilance i 522 *Višak/manjak prihoda* u pasivi bilance.

Primjer:

Udruga „Obzor“ vodi analitičku evidenciju obveza za primljene kredite i zajmove. Na 31.12.2022. stanje obveza u analitičkom knjigovodstvu po bankama je sljedeće:

R.br.	Poslovni partner – dobavljač – banka	Iznos
1.	Banka A	16.250,50 kn
2.	Banka B	8.723,25 kn
3.	Banka C	10.110,11 kn
	Ukupno stanje na 31.12.	35.083,86 kn

Ukupna zbrojena vrijednost obveza prema svim bankama na 31.12.2022. iznosi 35.083,86 kuna.

Iz analitičkih evidencija zbroj pojedinačnih vrijednosti obveza prenosi se na karticu obveza za kredite i zajmove u glavnoj knjizi Udruge „Obzor“ i na dan 31.12.2022. iznosi 35.083,86 kn. S obzirom na to da je od 1.1.2023. godine euro nova službena valuta u Republici Hrvatskoj, početna stanja na računima u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama na dan 1.1.2023. potrebno je izraziti u eurima.

R.br.	Poslovni partner – dobavljač – banka	Iznos	Iznos
1.	Banka A	16.250,50 kn	2.156,81 €
2.	Banka B	8.723,25 kn	1.157,77 €
3.	Banka C	10.110,11 kn	1.341,84 €
	Ukupno	35.083,86 kn	4.656,42 €
		35.083,86/7,53450 =4.656,43 €	4.656,42 € =SUM (I :3)

RAČUN	OPIS	STANJE NA 31.12.2022. Usklađena analitika i sintetika (KUNE)	STANJE NA 1.1.2023. Preinjeeto sa sintetičkog računa Glavne knjige (EURO)	STANJE NA 1.1.2023. Preinjeeto s analitičkih kartica (EURO)	RAZLIKA 1.1.2023. između sintetike i analitike (EURO)
1	2	3	4	5	6
	OBVEZE				
26	Obveze za kredite i zajmove	35.083,86	4.656,43	4.656,42	0,01
	VLASTITI IZVORI				
522	Višak/manjak prihoda	35.083,86	4.656,43	4.656,42	0,01

Nakon konverzije kune u euro, 1. 1. 2023. pojedinačne obveze po svakom vjerovniku u analitičkim evidencijama iskazane su u eurima te takve zbrojene u eurima ukupno iznose 4.656,42 eura (stupac 5). Međutim, stanje obveza iskazano na sintetičkom računu u glavnoj knjizi 1. 1. 2023. preneseno je u iznosu od 4.656.43 eura (stupac 4), odnosno za 0,01 eura (stupac 6) je veće od zbrojenih pojedinačnih analitički iskazanih obveza zbog provedene konverzije i pravila zaokruživanja.

Radi usklađivanja sintetike i analitike, a poštujući pri tome pravila bilančne ravnoteže, u početnom stanju na računima obveza potrebno je provesti korekciju zbog razlike u preračunavanju i zaokruživanju te navedenu razliku u iznosu od 0,01 eura evidentirati u glavnoj knjizi smanjenjem stanja u skupini računa 26 *Obveze za kredite i zajmove* u aktivi bilance i podskupini računa 522 *Višak/manjak prihoda* u pasivi bilance.

Kod neprofitnih organizacija čije se poslovne knjige vode u integriranim računalnim programima, prijenos analitičkih podataka i usklađenja sa sintetičkom evidencijom (glavnom knjigom) provest će isporučitelji IT usluga. Knjigovođe su obvezne provjeriti je li usklađivanje podataka podržano informacijskim sustavima osiguralo primjenu pravila obvezne bilančne ravnoteže.

3. Tečajne razlike

Prema članku 42. stavku 2. Pravilnika tečajna razlika nastaje isključivo u transakcijama u stranoj valuti uslijed promjene u valutnom tečaju između datuma transakcije i datuma podmirenja stavki proizašlih iz transakcije ili datuma usklađenja vrijednosti novčanih sredstava izraženih u stranoj valuti. Pozitivna tečajna razlika evidentira se kao prihod, a negativna kao rashod.

U skladu s odredbama Pravilnika, svi obveznici neprofitnog računovodstva dužni su provesti vrijednosno usklađivanje imovine i obveza iskazanih u stranoj valuti prema srednjem tečaju HNB-a koji vrijedi za tu valutu na datum sastavljanja bilance. Vrijednosno usklađenje imovine i obveza iskazanih u stranoj valuti na dan 31.12.2022. provodi se prema srednjem tečaju HNB-a na dan 31.12.2022., sukladno Zakonu o uvođenju eura, izjednačen je sa fiksnim tečajem konverzije i iznosi 7.53450 kuna.

Tečajne razlike nastale zbog vrijednosnog usklađivanja deviznih salda–novca, vrijednosnica, depozita, potraživanja i obveza u stranoj valuti po srednjem tečaju HNB-a na dan 31.12.2022. godine u skladu s odredbama Pravilnika na dan bilance se evidentiraju u poslovnim knjigama u okviru odjeljka 4432 *Negativne*

tečajne razlike i valutna klauzula odnosno 3415 Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika.

3.1. Vrednovanje novčanih sredstava u valuti euro na poslovnom računu na dan 31.12.2022. i prijenos u početno stanje 1.1.2023. godine

Zaključno stanje novčanih sredstava 31.12.2022. prenosi se u početno stanje 1.1.2023. iskazuje u eurima.

Primjer:

Neprofitna organizacija ima na 31.12.2022. na poslovnom računu 100,00 eura. S 31.12.2022. provodi se vrijednosno usklađenje prema srednjem tečaju HNB-a 1 EUR=7,53450 kn.

Vrijednosno usklađenje 31.12.2022. i obračun tečajne razlike:

Knjigovodstveno stanje	100 EUR	752,70 kn
Srednji tečaj HNB-a	100 EUR	753,45 kn
Razlika		0,75 kn

OPIS	IZNOS		Račun	
	EUR	HRK	Duguje	Potražuje
2022. godina				
Stanje sredstava na deviznom računu na 31.12.2022.	100,00	752,70	111	
1. Usklađenje prema srednjem tečaju HNB-a kune za euro i obračun nerealizirane tečajne razlike		0,75	111	3415
Zaključno stanje na 31. prosinca 2022.	100,00	753,45	111	
2023. godina				
Početno stanje 1. siječnja 2023.	100,00		111	

3.2. Vrednovanje financijske imovine – potraživanja u valuti euro

Razlika između kunskog stanja deviznog potraživanja u valuti euro i stanja dobivenog vrijednosnim usklađenjem na dan 31.12.2022. prema srednjem tečaju HNB-a kune za euro jest tečajna razlika. Na 31.12.2022. za iznos tečajnih razlika potrebno je povećati odnosno umanjiti osnovno potraživanje na računima skupine 16 Potraživanja za prihode. Potraživanja koja su na 31.12.2022. bila iskazana u valutama kuna i euro, 1.1.2023. iskazana su samo u valuti euro.

Primjer:

Neprofitna organizacija ima na 31.12.2022. nenaplaćen račun od kupca u inozemstvu u vrijednosti 100,00 eura. S 31.12.2022. provodi se usklađenje prema srednjem tečaju HNB-a 1 EUR=7,53450 kn.

Vrijednosno usklađenje 31.12.2022. i obračun tečajne razlike:

Stanje potraživanja na 31.12.2022.	100 EUR	752,70 kn
Stanje na dan 31.12.2022. prema srednjem tečaju HNB-a	100 EUR	753,45 kn
Razlika		0,75 kn

OPIS	IZNOS		Račun	
	EUR	HRK	Duguje	Potražuje
2022. godina				
Stanje potraživanja prema kupcu	100,00	752,70	1611	
1. Usklađenje potraživanja prema srednjem tečaju HNB-a i obračun nerealizirane tečajne razlike		0,75	1611	3415
Zaključno stanje na 31. prosinca 2022.	100,00	753,45	1611	
2023. godina				
Početno stanje potraživanja 1. siječnja 2023.	100,00		1611	

3.3. Vrednovanje obveza u valuti euro

3.3.1. Obveze prema dobavljačima u inozemstvu

Razlika između stanja obveze prema dobavljaču u valuti euro i stanja dobivenog vrijednosnim usklađenjem obveze prema dobavljaču na dan 31.12.2022. prema srednjem tečaju HNB-a kune za euro jest nerealizirana tečajna razlika. Evidentiranje tečajne razlike na dan 31.12.2022. godine provodi se preko odgovarajućeg odjeljka 4432 Negativne tečajne razlike i valutna klauzula odnosno 3415 Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika, a protustavka je povećanje ili smanjenje osnovne obveze na odgovarajućem osnovnom računu razreda 2 Obveze. Prilikom prijenosa početnog stanja obveza se prenosi u odgovarajućem iznosu eura.

Primjer:

U bilanci neprofitne organizacije na dan 31.12.2022. godine preostala je neplaćena obveza prema ino dobavljaču u iznosu 100,00 EUR-a te je potrebno provesti vrijednosno usklađenje prema srednjem tečaju HNB-a na dan 31.12.2022. godine.

Vrijednosno usklađivanje na dan 31.12.2022. i obračun tečajne razlike:

Knjigovodstveno stanje obveze prema dobavljaču	752,70 kn
Stanje na dan 31. 12. 2022. prema srednjem tečaju HNB-a	753,45 kn
Razlika	0,75 kn

OPIS	IZNOS		Račun	
	EUR	HRK	Duguje	Potražuje
2022. godina				
Stanje obveze prema dobavljaču na 31.12.2022.	100,00	752,70		2426
1. Usklađenje prema srednjem tečaju HNB-a kune za euro i obračun nerealizirane tečajne razlike		0,75	4432	2426
Zaključno stanje na 31. prosinca 2022.	100,00	753,45		2426
2023. godina				
Početno stanje 1. siječnja 2023.	100,00			2426

3.3.2. Obveze za kredite i zajmove

Razlika između stanja na računu obveza za kredite i zajmove u valuti euro te stanja dobivenog vrijednosnim usklađenjem obveza za kredite i zajmove na dan 31.12.2022. prema srednjem tečaju HNB-a kune za euro jest tečajna razlika. Na 31.12.2022. za iznos tečajnih razlika potrebno je povećati odnosno umanjiti osnovnu obvezu na računima skupine *26 Obveze za kredite i zajmove* i evidentirati tečajne razlike na odjeljku *4432 Negativne tečajne razlike i valutna klauzula* odnosno *3415 Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika*.

OPIS	IZNOS		Račun	
	EUR	HRK	Duguje	Potražuje
2022. godina				
Stanje obveza na 31.12.2022. prema banci	100,00	752,70		2612
1. Usklađenje prema srednjem tečaju HNB-a kune za euro i obračun nerealizirane tečajne razlike		0,75	4432	2612
Zaključno stanje na 31. prosinca 2022.	100,00	753,45		2612
2023. godina				
Početno stanje 1. siječnja 2023.	100,00			2612

3.3.3. Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine

Knjigovodstveno evidentiranje obveza za primljene predujmove, depozite i jamčevine provodi se na temelju izvoda žiro računa na kojem se vide novčani priljevi predujmova, depozita i jamčevinih pologa.

Razlika između knjigovodstvenog stanja obveza za primljene predujmove, depozite i jamčevine u valuti euro i stanja navedenih obveza dobivenih vrijednosnim usklađenjem na dan 31.12.2022. prema srednjem tečaju HNB-a kune za euro jest tečajna razlika. Evidentiranje tečajne razlike na dan 31.12.2022. godine provodi se preko odjeljka *4432 Negativne tečajne razlike i valutna klauzula* odnosno *3415 Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika*, a protustavka je povećanje ili smanjenje obveze u okviru odjeljka *2493 Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze*. Prilikom prijenosa početnog stanja obveza se prenosi u odgovarajućem iznosu eura.

Primjer:

U bilanci neprofitne organizacije na dan 31.12.2022. godine evidentirana je obveza za primljenu jamčevinu iz inozemstva u iznosu 100,00 EUR-a te ju je potrebno vrijednosno uskladiti prema srednjem tečaju HNB-a na dan 31.12.2022. godine.

Vrijednosno usklađivanje i obračun tečajne razlike:

Knjigovodstveno stanje obveza za primljenu jamčevinu	752,70 kn
Stanje na dan 31. 12. 2022. prema srednjem tečaju HNB-a	753,45 kn
Razlika	0,75 kn

OPIS	IZNOS		Račun	
	EUR	HRK	Duguje	Potražuje
2022. godina				
Stanje obveza za primljenu jamčevinu na 31.12.2022.	100,00	752,70		2493
1. Usklađenje prema srednjem tečaju HNB-a kune za euro i obračun nerealizirane tečajne razlike		0,75	4432	2493
Zaključno stanje na 31. prosinca 2022.	100,00	753,45		2493
2023. godina				
Početno stanje 1. siječnja 2023.	100,00			2493

Sukladno članku 6. stavku 2. Pravilnika, računi računskog plana za neprofitne organizacije razvrstani su u razrede, skupine, podskupine i odjeljke. Odjeljci iz računskog plana mogu se dalje rasčlanjivati na analitičke i podanalitičke račune. Financijski izvještaji za neprofitne organizacije slijede računski plan i unose se vrijednosni podaci do razine odjeljka. U skladu sa svime prethodno navedenim, neprofitna organizacija vrsi usklađivanje kuna u eure na razini odjeljka računa, ako u glavnoj knjizi nema iskazane podatke na detaljnijoj razini.

B) NEPROFITNE ORGANIZACIJE U SUSTAVU JEDNOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Neprofitna organizacija koja zadovoljava uvjete i koja je donijela Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela može voditi jednostavno knjigovodstvo. **Pri vođenju jednostavnog knjigovodstva**, u poslovnim knjigama se iskazuju poslovne promjene tek kada nastanu prometi gotovog novca te primici i izdaci prema novčanom načelu. Dakle, **primici i izdaci priznaju se uz primjenu novčanog računovodstvenog načela (načelo blagajne)**, što znači da se primici i izdaci kronološki iskazuju u poslovnim knjigama temeljem primljenih uplata i obavljenih isplata, uključujući i obračunska plaćanja. Primici i izdaci jesu priljevi i odljevi novca i novčanih ekvivalenata.

Sukladno članku 53. Pravilnika obvezne poslovne knjige u jednostavnom knjigovodstvu su: knjiga blagajne, knjiga primitaka i izdataka, knjiga ulaznih računa, knjiga izlaznih računa i popis dugotrajne imovine. Neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo također provodi konverziju valute kuna u valutu euro u navedenim obveznim poslovnim knjigama. Na kraju poslovne godine zaključuju se sve poslovne knjige osim popisa dugotrajne imovine. Navedeno znači da je 31.12.2022. neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo trebala zaključiti sve poslovne knjige koje vodi, osim popisa dugotrajne imovine.

U poslovnim knjigama za jednostavno knjigovodstvo bilo je još u 2022. godini potrebno usporedno iskazivati novčane iznos u kunama i eurima. Neprofitna organizacija koja to nije izvršila u prosincu 2022. konverziju kuna u eure obavlja 1.1.2023. te kod otvaranja poslovnih knjiga u 2023. godini podatke iskazuje u eurima.

Člankom 57. Pravilnika propisuje se i način utvrđivanja financijskog rezultata u sustavu jednostavnog knjigovodstva. Financijski rezultat utvrđuje se kao razlika ukupnih primitaka u odnosu na ukupne izdatke po svima osnovama po kojima su ostvareni u

